

<https://doi.org/10.31891/2415-7929-2024-31-7>

УДК 37.04:316.16]:81'243

ФЕДОРОВА Олесья

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

РИБАЧУК Юлія

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

БАБІЧЕВА Марина

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

АНІЩЕНКО Ірина

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СЛОВНИКІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА СПЕЦИФІКА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Стаття присвячена опису шляхів використання різноманітних онлайн словників з метою формування іноземної комунікативної компетентності учнів загалом та лексичної компетентності зокрема. Авторами схарактеризовано принципи роботи та функціональний потенціал різноманітних цифрових словників, які рекомендовані для академічного використання. Визначено необхідні методичні передумови успішного їх використання з освітньою метою. Значну увагу присвячено опису механічних, умовно-комунікативних та комунікативних завдань, що можуть бути реалізовані з використанням матеріалів, згенерованих за допомогою цифрових інструментів та вчителем самостійно на основі матеріалів описаних словників. Автори наголошують, що, попри значну увагу та гострий інтерес академічної та педагогічної спільноти до широкого використання цифрових інструментів на заняттях з іноземної мови, останні не можуть замінити традиційні комунікативні види мовленнєвої діяльності учнів та покликані лише доповнити наявний арсенал доступних вчителям засобів навчання іноземних мов. Додатково визначено потенціал та доцільність використання онлайн словників для формування іноземної комунікативної компетентності учнів з особливими потребами як в роботі з вчителем, так і в автономному форматі.

Ключові слова: цифрові інструменти навчання, онлайн словник, лексична компетентність, учні з особливими освітніми потребами.

FEDOROVA Olesia, RYBACHUK Yuliia, BABICHEVA Maryna, ANISCHENKO Iryna

Khmelnitsky Humanitarian-Pedagogical Academy

THE USE OF ONLINE DICTIONARIES FOR TEACHING FOREIGN LANGUAGES AND THE SPECIFICITY OF THEIR APPLICATION FOR STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS

The article deals with the peculiarities of forming students' foreign language communicative competence in general and lexical competence in particular by means of using various online dictionaries.

The purpose of the article is to characterize a number of online dictionaries as tools for the formation of foreign language communicative competence and to describe the possibilities of their application in the educational process with an academic purpose for various categories of students, including those with special educational needs.

The functional components and elements of several online dictionaries and thesauruses are characterized by the authors of the article. The relevancy of using various online dictionaries as academic resources and tools in classwork and autonomous foreign language learning is proved by the necessity of building strong lexical skills as a basic capacity of successful foreign language competence formation.

The necessary methodological prerequisites for their successful use of various digital dictionaries for educational purposes have been determined. Considerable attention is devoted to the description of mechanical, conditional-communicative and communicative tasks that can be implemented using materials generated with the help of digital tools and by the teacher independently based on the materials of the described dictionaries. The authors emphasize that, despite the considerable attention and keen interest of the academic and pedagogical community in the widespread use of digital tools in foreign language classes, the latter cannot replace the traditional communicative types of students' speech activity and are only intended to supplement the existing arsenal of foreign language teaching tools available to teachers. In addition, the potential and expediency of using online dictionaries for the formation of foreign language communicative competence of students with special needs both in working with a teacher and in an autonomous format is determined.

Key words: digital learning tools, online dictionaries, lexical competence, students with special educational needs.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Сучасна освіта розвивається в умовах стрімкого росту цифрових технологій та штучного інтелекту. Всеохоплююча діджиталізація має місце в усіх без винятку сферах життя держави та суспільства, не залишаючи осторонь і освіту. Учні та вчителі швидкими темпами освоюють різноманітні цифрові технології та інструменти, впроваджуючи їх в освітній процес з академічною, організаційною та розважальною метою. Гостра конкуренція на ринку цифрових технологій та інструментів призводить до їх надзвичайної різноманітності та варіативності, що часто породжує ситуації, коли вчитель почувається невизначено щодо можливості та доцільності використання того чи іншого інструменту в навчальному процесі, коли вчитель та

учні одночасно не володіють потрібними інструментами чи засобами і не можуть їх застосовувати. Чимало вчителів, що активно освоюють цифрові інструменти навчання відмічають їх надмірну кількість та необхідність систематизації своїх знань в цій сфері, вони також потребують більш якісного, глибшого освоєння окремих інструментів на противагу поверхневому ознайомленню з великою кількістю нових технологій.

Аналіз досліджень та публікацій

У педагогічній науці загалом та у галузі методики викладання іноземних мов зокрема, питання використання різноманітних цифрових ресурсів наразі обговорюється надзвичайно широко та в різноманітних аспектах. Автори численних фахових публікацій та доповідачі конференцій, семінарів, вебінарів переважно зосереджуються на описі цифрових технологій та досліджують їх академічний функціонал в контексті вивчення конкретних навчальних дисциплін та формування різноманітних компетенцій [1;2;3]. Однак, варто відмітити, що більшість опрацьованих нами наукових джерел досить поверхнево торкаються даної тематики, лише окреслюючи специфіку використання широкого кола інструментів. Тоді як часто залишаються мало дослідженими способи та форми навчальної діяльності на основі більш ретельного вивчення численних додаткових функцій цифрових ресурсів, що сприяло б кращому опануванню цими ресурсами педагогами та їх учнями. Також практично відсутні публікації про те, як саме можна адаптувати загальнодоступні популярні цифрові ресурси для навчання учнів з особливими освітніми потребами загалом та у вивченні іноземної мови зокрема.

Формулювання цілей статті

Метою статті є характеристика ряду онлайн словників як інструментів формування іншомовної комунікативної компетентності у вивченні іноземних мов та опис можливостей їх застосування в навчальному процесі з академічною метою для різних категорій учнів, у тому числі – з особливими освітніми потребами.

Виклад основного матеріалу

В алгоритмі роботи над формуванням іншомовної комунікативної компетентності учнів одним з перших кроків є ознайомлення з новим лексичним матеріалом. З цією метою учитель може використовувати ряд технік – переклад, ілюстрування, використання реалій, дефініцій, міміки та жестів, графіків і сценаріїв тощо. Незамінним ресурсом при цьому є якісний онлайн-словник тлумачного типу, що стане у пригоді вчителю для підготовки дефініцій нових лексичних одиниць, підборі синонімів, антонімів, ілюстративного контексту, граматичних форм тощо, а учням допоможе у всесторонньому ознайомленню з новими лексемами. У викладанні англійської мови та у її самостійному вивченні можна використовувати як двомовні, так і одномовні словники. Двомовні словники підходять для автономного використання на ранніх етапах вивчення іноземної мови, адже опора на знання рідної мови значно спрощує засвоєння нової лексики та опрацювання довідкової інформації про неї. Однак одномовні словники максимально сприяють створенню іншомовного середовища та природному засвоєнню іноземної мови, їх використання є дуже рекомендованим для учнів, тому що вони не лише забезпечують швидкий пошук мовних одиниць, а й сприяють розвитку критичного мислення, мовної здогадки.

Сьогодні онлайн-словники та застосунки стрімко витісняють класичні — паперові. Віртуальні словники, безумовно, значно зручніші — потрібне слово можна знайти за лічені секунди. До того ж значень слів, синонімів, прикладів уживання в мові в таких словниках буде набагато більше, оскільки немає обмежень за обсягом. Крім того, вони завжди під рукою – у телефоні чи ноутбучі - і найчастіше безплатні — це також їхня перевага. [4]

Однак онлайн-словники зважаючи на їх різноаспектну інформацію та численні вкладки є складними у використанні без належного вправлення. Тому сучасний вчитель має формувати учнівську автономію в даному напрямку та озброїти учнів необхідними навичками, які б допомогли їм швидко та ефективно самостійно дізнаватись потрібні дані з онлайн-словника. Розглянемо функції та опції типових онлайн-словників на прикладі Merriam-Webster Dictionary [4; 7]. Найбільш релевантною для учнів школи є наступна інформація в онлайн-словниках:

Ідентифікатори частини мови слова – базова інформація про лексичну одиницю, яка головним чином визначає її значення, граматичні особливості використання і дозволяє учням обрати правильне визначення слова серед ряду його дефініцій у словнику. Варто розтлумачити учням значення символів на позначення частини мови слів.

Дефініція слова – словники пропонують чіткі, лаконічні та зрозумілі тлумачення слів. Такі дефініції легко завчити, просто використовувати для різноманітних індивідуальних та групових завдань (загадок, вправ на співставлення, виправлення помилок тощо). Цікавою опцією онлайн-словника Merriam-Webster Dictionary є особливий вид дефініцій для дітей (Kids Definitions), що використовують обмежений вокабуляр та спрощену семантизацію, що є дуже доречним як при автономному використанні словника учнями, так і при підготовці завдань вчителем. В більшості випадків онлайн-словники пропонують паралельні дефініції слів, що ті актуалізують у професійних сферах (медичній, технічній, політичній тощо) чи в різних варіантах мови.

Зразки речень – дана вкладка онлайн-словника сприяє реалізації одного з основних принципів введення лексики в рамках комунікативного підходу – вивчення лексики в контексті, що дозволяє користувачу ознайомитись з новим словом безпосередньо в оточенні розмовної, професійної чи літературної мови.

Merriam-Webster Dictionary пропонує користувачам для порівняння щоразу близько десятка речень з відповідним словом, які отримані з різноманітних сайтів Інтернету і були опубліковані в максимально недавній термін. Такі зразки допомагають оцінити специфіку використання слова в сучасному мовленні в різнодискурсному контексті. Редактори словника мотивують читачів оцінити зразки та надають можливість залишити відгук щодо їх граматично чи стилістично правильного/неправильного вжитку. Така опція робить словник дуже інтерактивним [4; 7].

Антоніми та синоніми – надзвичайно корисна опція, що дає можливість не лише оцінити нове слово в колі його споріднених одиниць, а й зрозуміти його конотації та належність до стилів мови. Антоніми та синоніми слова допоможуть вчителю в індуктивному вивченні нової лексики з учнями та у подальшій підготовці різноманітних вправ та лексичних завдань. Окрім даного розділу у Merriam-Webster Dictionary є вкладка Thesaurus, що пропонує набагато ширший перелік синонімічних та споріднених слів, а також антонімів. Користуватись тезаурусом дуже зручно та просто завдяки кольоровому маркуванню слів за ступенем їх спорідненості та близькості.

Історія слова – цікава вкладка, що допоможе вчителю мотивувати учнів до більш ретельного вивчення мови загалом та її слів зокрема, пізнаючи їх походження, зв'язки зі словами рідної мови та інших мов світу, орієнтовний чи точний період вперше зареєстрованого письмового вжитку слова, ілюстрації його давнього чи середньовічного написання та вимови.

Озвучення слова – надзвичайно корисна опція словників, що надає користувачам коректний зразок вимови слова. Особливо доречно для автономного вивчення лексики без допомоги вчителя, самоперевірки тощо.

Сталі словосполучення – вкладка онлайн-словника, що презентує цільову лексику у сталих словосполученнях та ідіомах. Дана вкладка орієнтує користувача щодо найбільш стійких та часто вживаних колокацій слова, оскільки вони подані в словнику за принципом частотності. Вчителю така інформація стане корисною у доборі вокабуляру для конкретного уроку чи теми.

Граматичні форми слова та його деривати - Merriam-Webster Dictionary як більшість інших словників містять детальну інформацію про граматичні форми слова (форму однини та множини іменників, форми ступенів порівняння прикметників, часові форми дієслова тощо), що є зручним для учнів при потребі перевірити написання слова відповідно до граматичної форми або якщо форма є суплетивною [4; 7].

Наведені спільнокореневі слова – чудова можливість засвоїти словотвірні моделі певної мови, значення її словотвірних елементів. Деривати слова відносно легко запам'ятовуються та швидко збагачують словниковий запас користувача.

Окрім перерахованих розділів, які надають користувачу вичерпну та різносторонню інформацію про задане слово, вчитель може знайти на сайті Merriam-Webster Dictionary чимало матеріалів, які стануть вдалим доповненням до базової програми уроку, можуть мотивувати учнів до вивчення мови і залучати їх до спілкування. До таких можемо віднести:

Тематичні статті - Merriam-Webster Dictionary пропонує на сторінках, присвячених більшості повнозначних слів кілька цікавих статей, есе чи оповідань художнього, довідкового чи публіцистичного змісту, що можуть бути використані на уроці як тести для читання, аудіювання, обговорення в межах теми, як тексти для домашнього читання, виконання проектних завдань з цільовою лексикою тощо. Окрім безпосередньо прив'язаних до відповідного слова статей, сторінки словника містять посилання на відповідний розділ онлайн-енциклопедії Британніка з вичерпною та різноплановою довідковою інформацією про референтні предмети, події та явища [4; 7].

Тести – з розважальною та пізнавальною метою вчитель чи учень може використати опцію онлайн-ігор, яку містять чимало вкладок Merriam-Webster Dictionary. Ігри здебільшого мають форму ілюстрованого тесту з варіантами відповідей та короткими коментарями до правильних варіантів, що робить тест ще більш змістовним та пізнавальним. Гра є мотивуючим фактором для використання словників учнями, підтримує їх інтерес до вивчення нових слів і є чудовим контекстом для вправляння у вимові та написанні нового слова.

Біографічна довідка – розділ, що надає інформацію про історичних, політичних осіб, діячів культури та мистецтва, що в імені, псевдонімі чи прізвиську мали задане слово. Це розділ дає можливість доповнити заняття цікавим завданням соціо-культурного змісту.

Слово Дня – чудова додаткова функція словника Merriam-Webster Dictionary, що пропонує до вивчення нове слово щоденно. Для користувачів є можливість як самостійно користуватись вкладкою, так і оформити підписку на зручну розсилку поштою або через соціальні мережі. Така функція дозволяє ненав'язливо, без значних витрат часу, але системно та послідовно освоювати нову іншомовну лексику разом з широкою аудиторією інших користувачів. У довідці, яку містить вкладка, користувач може дізнатись визначення Слова Дня, прослухати його вимову, переглянути приклади його використання в сучасному контексті та дізнатись цікаві факти щодо референтних понять в розділі «Чи відомо Вам?». На основі

опрацьованого матеріалу редактори пропонують також кілька завдань чи запитань, що робить вкладку інтерактивною. Дуже зручним для користувачів є доповнення друкованої інформації подкастом, що частково або повністю повторює зміст вкладки. Подкаст дозволяє користувачам вивчати нову лексику позааудиторно, під час перерв, в транспорті чи в дорозі, використовуючи навушники.

Квізи, ігри, вікторини – сайт онлайн-словника Merriam-Webster Dictionary містить велику кількість різноманітних лексичних ігор. Перелік наявних квізів постійно оновлюється і дозволяє в захоплюючій формі потренувати чи перевірити знання лексики в усіх аспектах: написання, вимова, семантика. Зокрема серед найцікавіших квізів можемо виокремити такі:

One word or two? – завдання має на меті перевірку написання складених іменників та словосполучень разом, окремо та через дефіс.

Commonly Confused words. – тест на розрізнення слів з подібним написанням або вимовою.

New dictionary words 2024 – квіз на знання неологізмів.

Odd Jobs Quiz – тест на знання рідкісних занять та професій.

Pop Culture Vocab quiz – тест на знання молодіжного та побутового сленгу.

Figure out these Acronyms ASAP – вікторина на знання поширених абревіатур та скорочень.

Квізи, що пропонує даний словник – чудовий матеріал для організації різноманітних комунікативних завдань та гейміфікації механічних вправ в класі та в позакласній діяльності [4; 7]. Поряд з квізами не залишать учнів байдужими такі онлайн лексичні ігри як:

Quordle – гра, що розвиває у користувача навички мовної здогадки, тренує лексичну пам'ять та розвиває логічне мислення. У грі є кілька варіантів, а також рівнів, передбачені заохочувальні призи для гравців.

Blossom – лексична гра на складання слів з використанням обмеженого числа заданих літер. Гра формує у користувачів креативність, зорову пам'ять та навички читання слів, утворення деривативів. А також стимулює пошук слів в тезаурусі словника.

The missing letter – гра-змагання для багатьох учасників з щотижневим завданням у формі кросворду. Кросворд є досить незвичайним, оскільки містить слова, що розпочинаються з усіх літер абетки, окрім однієї літери, яку і потрібно відгадати. Відгадку можна надіслати у формі гул-анкети і стати учасником щотижневого заохочувального розіграшу. Кросворд містить завдання у формі словникових дефініцій, загадок, синонімів, антонімів, ідіом, мовних кліше тощо, що значно сприяє формуванню граматичної компетентності, соціокультурних знань та словникового запасу учня.

Name that thing – лексична гра, яка передбачає вивчення у формі візуального тесту маловідомих слів, що є назвами предметів щоденного вжитку, їх частин чи елементів. Гра заохочує до автономного дослідження мови, стимулює навички лексичної здогадки та є дуже захоплюючою.

Більшість сучасних онлайн словників мають схожі функції та опції, однак кожен має і ряд особливостей, які можуть задовольнити дуже різноманітні смаки та потреби учнів. Зупинимось на словнику WordReference, який є одним з найбільш популярних завдяки своїй інноваційності, адже чимало цікавих опцій, що наразі є звичними, вперше з'явилися саме у цьому інструменті.

Однією з найцікавіших функцій WordReference є уже згадана нами раніше вкладка Слово дня. Однак, порівняно з іншими, дана опція у словнику WordReference передбачає можливість вивчати щоденно слова відповідно до рівня оволодіння мовою, що робить її більш релевантною для учнів. На сайті словника наявний архів слів дня, тому їх зручно повторювати та вивчати самостійно в довільному темпі або у випадку порушення графіку. Для додаткової мотивації та інтерактивності редактори словника періодично організовують конкурс серед користувачів на написання кращого есе з використанням великої кількості слів дня відповідного рівня. Переможці конкурсу та їх роботи оголошуються на сторінці словника та отримують призи [5].

The Free Dictionary - віртуальний словник зі зручним інтерфейсом та десятками різних мов. Тут можна не лише дивитися значення та приклади вживання слів, а й грати у лінгвістичні ігри, робити граматичні вправи, читати корисні статті. Також на The Free Dictionary є база специфічної англійської лексики — наприклад, словники: медичних термінів, юридичних термінів, синонімів, антонімів [5].

Онлайн версія всесвітньовідомого словника **Macmillan** з хорошою репутацією серед користувачів характеризується простими та зрозумілими поясненнями слів, вимову яких можна прослухати у записі. Аналогічно до традиційного паперового варіанта, Онлайн Macmillan містить дані про походження слова, частоту його вживання, усі можливі словоформи, ідіоми з цим словом та багато іншого [5; 6].

Оксфордські словники у своїх паперовій та цифровій версіях — це велетенська база слів, сталих виразів та їх значень для тих, хто вивчає англійську. Користувачам надаються й британський, й американський варіанти слова: його вимови, транскрипції та написання. Також рекомендуємо ознайомитись з англомовним блогом цього онлайн словника. Там ви зможете дізнатися від користувачів з числа носіїв мови більше про: про вивчення мови, граматику, синтаксис, пунктуацію. У розділі синонімів також подані варіанти правопису і вимови слів із різних географічних та соціальних діалектів сучасної англійської мови [6; 8].

Urban Dictionary – це інтерактивний словник сучасної розмовної англійської, який щоденно оновлюється та доповнюється користувачами. Надзвичайно корисний ресурс для тих, хто дивиться

англомовні відео на YouTube або стежить за англомовними блогерами. Тут можна знайти пояснення до ненормативних жаргонних, сленгових слів і виразів, нецензурну лексику, тлумачення фраз із мемів [6; 9].

Для тих, хто вивчає англійську, дійсно корисно знати ті слова та вирази, які використовують носії мови у повсякденному житті. З Urban Dictionary учням простіше залишатися в іноземному контексті. Користувачі голосують за пояснення слів, таким чином можна перевірити, наскільки правдивою є надана інформація. Цей словник стане вчителю у нагоді в підборі матеріалу для різноманітних учнівських дослідницьких проєктів та наукових робіт із вивчення сучасного англомовного дискурсу в його різножанрових проявах.

Отож, роль та можливості словника як інструменту формування іншомовної компетентності учня важко переоцінити. Цифрові онлайн словники надають користувачам миттєвий доступ до значно більшого депозитарію лексичних одиниць, їх визначень, прикладів використання тощо та володіють широким спектром функцій, які недоступні паперовим виданням. Такі інноваційні риси та можливості несуть в собі потенціал не лише використання онлайн словників під керівництвом учителя на аудиторному занятті, а й учнями в автономному режимі під час виконання домашніх завдань, проєктних міні-групових робіт тощо.

Більше того, онлайн словники можуть бути помічними у навчанні іноземної мови учнів з особливими освітніми потребами. Так, для учнів з обмеженим чи втраченим зором незамінною є функція озвучування слова та його дефініції. Для учнів з дислексією також корисно слухати слова паралельно з вправлінням у їх написанні та читанні. Для такої категорії учнів також рекомендовано використовувати функції перевірки граматичних форм слів та їх використання в дискурсивному контексті з метою самоконтролю усного та письмового мовлення.

Для учнів з затримкою розвитку мовлення будуть помічними додаткові функції такі як: квізи та вікторини, онлайн-блоги та конкурси, що є додатковим фактором мотивації до вивчення мови, інтеграції в учнівські спільноти та безбар'єрного іншомовного спілкування. Мало мобільні учні та також їх асистенти оцінять онлайн словники, що є простішими і легшими у використанні, дозволяють уникати транспортування паперового видання, пошуку слова на його сторінках. Цікавий додатковий довідковий матеріал словників (тематичні тексти, історичні та етимологічні довідки, онлайн блоги тощо) та тренувальні завдання надають обмеженим у пересуванні учням можливість насолоджуватись читанням, розв'язуванням кросвордів та ребусів, спілкуванням з однолітками та друзями за інтересами, що поєднується з вивченням іноземної мови.

В Україні, як і в світі загалом останнім часом зростає занепокоєність педагогів та батьків надмірним захопленням учнями мобільними та комп'ютерними іграми, що призводить нерідко до погіршення навичок соціалізації та спілкування, розвитку тривожності, гіперактивності, порушення концентрації уваги тощо. Подолати таку тенденцію, на переконання багатьох, вкрай важко але доречно перенаправити у корисне русло. Лексичні англомовні ігри на сайтах онлайн словників є завжди цікавими, сучасними, інтерактивними, дають можливість виграти різноманітні призи і можуть стати корисною альтернативою напротивагу звичайним іграм розважального характеру. Більше того, замученість учнів до онлайн спільнот, що вивчають мову, до тривалих турнірів та щотижневих завдань сприятиме соціалізації та психологічній реабілітації учнів з особливими освітніми потребами, що виникли в наслідок пережитого стресу від військових дій, втрати рідних та домівок.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Отож, працювати зі словниками учнів слід системно навчати із раннього віку, адже вони не лише стимулюють мовлення, а й мислення англійською та створюють мовне середовище, сприяють учнівській автономії та розвитку критичного мислення, формують лексичні та граматичні навички, комунікативні вміння та соціокультурну компетенцію.

Перспективи дослідження даного питання вбачаємо у розробці технологій використання матеріалів онлайн словників для організації проєктних та дослідницьких форм роботи учнів у вивченні іноземної мови.

Література

1. Галаган В. Я Використання дистанційних освітніх технологій у викладанні іноземних мов. *Матеріали міжвузівського науково-методичного семінару «Використання дистанційних освітніх технологій у викладанні іноземних мов»*. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2022. С.28-30.
2. Загребнюк Ю. В. Використання сучасних цифрових технологій під час вивчення іноземної мови (англійської) у вищих навчальних закладах. *Тези доповідей IV міжнар. наук. онлайн-конф. «Імплементация европейских стандартів в українські освітні дослідження» (26 червня 2020 р.)*. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/12849> (дата звернення 20.06.2024).
3. Карпа І. Переваги застосування інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення англомовної компетентності студентів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2016. Вип. 16. С. 322–327.
4. Шість найкращих сучасних онлайн-словників англійської мови. *Grade.ua*. URL: <https://grade.ua/uk/news/5-udobnyh-i-besplatnyh-onlajn-slovarej-anglijskogo/> (дата звернення 22.06.2024).
5. About WordReference.com. *WordReference.com*. URL: <https://www.wordreference.com/english/AboutUs.aspx> (дата звернення 22.06.2024).

6. Macmillan English Dictionary. URL: <https://www.macmillanukraine.com/catalogue/9/6/> (дата звернення 02.06.2024).
7. Merriam-Webster – America’s Most Trusted Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/> (дата звернення 02.06.2024).
8. Oxford Learner’s Dictionaries. URL: https://play.google.com/store/apps/details?id=com.oup.elt_dicts.bilingual&hl=uk (дата звернення 02.06.2024).
9. Urban Dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com/> (дата звернення 02.06.2024).

References

1. Ghalaghan V. Ja. (2022). Vykorystannya dystancijnykh osvitnikh tekhnologij u vykladanni inozemnykh mov. Materialy mizhvuzivsjkogho naukovno-metodychnogho seminaru «Vykorystannya dystancijnykh osvitnikh tekhnologij u vykladanni inozemnykh mov». Kyjiv: Derzh. torgh.-ekon. un-t, S.28-30.
2. Zagrebnyuk Ju. V. (2020). Vykorystannya suchasnykh cyfrovnykh tekhnologij pid chas vyvchennja inozemnoji movy (anghlijskoho) u vyshhykh navchalnykh zakladakh. Tezy dopovidej IV mizhnar. nauk. onlajn-konf. «Implementacija jevropejskykh standartiv v ukrajinsjki osvitni doslidzhennja» (26 chervnja 2020 r.). URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/12849> (last accessed 20.06.2024).
3. Karpa I. (2016). Perevaghy zastosuvannja informacijno-komunikacijnykh tekhnologij dlja pidvyshhennja anghlomovnoji kompetenciji studentiv. Aktualjni pytannja ghumanitarnykh nauk. 2016. Vyp. 16. S. 322–327.
4. Shistj najkrashhykh suchasnykh onlajn-slovnykiv anghlijskoho movy. (2024). Grade.ua. URL: <https://grade.ua/uk/news/5-udobnyh-i-besplatnyh-onlajn-slovarj-anglijskogo/> (last accessed 22.06.2024).
5. About WordReference.com. *WordReference.com*. URL: <https://www.wordreference.com/english/AboutUs.aspx> (дата звернення 22.06.2024).
6. Macmillan English Dictionary. URL: <https://www.macmillanukraine.com/catalogue/9/6/> (дата звернення 02.06.2024).
7. Merriam-Webster – America’s Most Trusted Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/> (дата звернення 02.06.2024).
8. Oxford Learner’s Dictionaries. URL: https://play.google.com/store/apps/details?id=com.oup.elt_dicts.bilingual&hl=uk (дата звернення 02.06.2024).
9. Urban Dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com/> (дата звернення 02.06.2024).